

MEDIEVAL WEEKEND 2017

1453
FROM ONE WORLD
TO ANOTHER

TEXTES CHANTÉS · GEZONGEN TEKSTEN

06 & 07 OCT. '17

ÉGLISE N.-D. DE LA CHAPELLE ·
KERK VAN OLV TER KAPELLE

06 OCT. '17 – 20:00

Le déclin du Moyen Âge · p. 4
De neergang van de middeleeuwen:
Firminus Caron

07 OCT. '17 – 20:00

Ars Novissima p. 14

07 OCT. '17 – 22:00

Au passage des temps · p. 18
De tijd staat niet stil

LE DÉCLIN DU MOYEN ÂGE · DE NEERGANG VAN DE MIDDELEEUWEN:
FIRMINUS CARON

1. KYRIE

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

1. KYRIE

Seigneur, aie pitié.
Christ, aie pitié.
Seigneur, aie pitié.

1. KYRIE

Heer, ontferm U.
Christus, ontferm U.
Heer, ontferm U.

2. LE DESPOURVUE INFORTUNÉ

Le despourvue infortuné
incessamment avironné
de deuil et de rigueur et plours
me trouve banni de secours
et a tout mal abandonné.

2. ONVERWACHT DOOR RAMPSPOED GETROFFEN

Onverwacht door rampspoed getroffen,
onophoudelijk omringd
door smart, hardheid en tranen,
ben ik van hulp verstoken,
overgeleverd aan elk onheil.

3. GLORIA

Gloria in excelsis Deo,
et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.
Laudamus te, benedicimus te,
adoramus te, glorificamus te,
gratias agimus tibi
propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens,
Domine Fili unigenite, Jesu Christe,
Domine Deus, Agnus Dei,
Filius Patris,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis;
qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram;
qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus,
Tu solus Dominus,
Tu solus Altissimus,
Jesu Christe,
cum Sancto Spiritu:
in gloria Dei Patris
Amen.

3. GLORIA

Gloire à Dieu au plus haut des cieux,
et paix sur la terre aux hommes
de bonne volonté.
Nous te louons, nous te bénissons,
nous t'adorons, nous te glorifions,
nous te rendons grâce
pour ton immense gloire.
Seigneur Dieu, Roi du ciel,
Dieu le Père tout-puissant,
Seigneur Fils unique, Jésus-Christ,
Seigneur Dieu, Agneau de Dieu,
Fils du Père,
Toi qui enlèves le péché du monde,
prends pitié de nous ;
Toi qui enlèves le péché du monde,
reçois notre prière ;
Toi qui es assis à la droite du Père,
prends pitié de nous.
Car toi seul es Saint,
toi seul es Seigneur,
toi seul es le très-Haut :
Jésus-Christ,
avec le Saint-Esprit
dans la gloire de Dieu le Père.
Amen.

3. GLORIA

Eer aan God in den hoge
en op aarde vrede aan de mensen
van goede wil.
Wij loven U, wij prijzen U,
wij aanbidden U, wij verheerlijken U,
wij danken U
om Uw grote heerlijkheid.
Heer God, Koning des Hemels,
God, Almachtige Vader,
Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus.
Heer God, Lam Gods,
Zoon des Vaders,
Gij die wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons;
Gij die wegneemt de zonden der wereld,
ontvang onze smeekbede;
Gij die zetelt aan de rechterhand van de Vader,
ontferm U over ons.
Want Gij alleen zijt heilig,
Gij alleen zijt de Heer,
Gij alleen zijt de Allerhoogste,
Jezus Christus,
met de Heilige Geest
in de heerlijkheid van God de Vader.
Amen.

4. CORPS CONTRE CORPS

Superius & Contra I

Corps contre corps sans penser convoytise
L'un l'autre amer du cueur parfaitement
Faire son fait partout secretament
Des amoureux ce doibt estre la guise.

Contra II

Ramboure luy, rataquon,
Ramboure luy son bas.
Je recontray nonnette
Qui rechiet le cas
La chuchay sur le lette
Et luy levay les draps
Ramboure...
Foullés cul espuisé
Gentil compagnon
Foullés cul espuisé
Doux sargent du passon
Coullies de fer et vit de plomb
Et con d'ancier!
Je revenoye de Noion,
Coullies de fer et vit de plomb
Si encontray ung valenton
Hu, tu, tu, dâ, dâ, dâ
Fier du cul trais t'en là
Ricardaine met ton cul sur le myen
Je le vien, je le tien, ricardon !

Téneur

Cinq solz et demy
Doibt le cul au con de restes
Au jour de la Saint Remy
Pourquoy luy permy
Cinq solz et demy
Pour les corps et pour les testes
Et le cul resioit pour luy
Partout secretament
Des amoureux ce doibt estre la guise.

4. LICHAAM TEGEN LICHAAM

Superius & Contra I

Lichaam tegen lichaam, zonder begeerte,
elkaar liefhebbend met het hart alleen,
steeds discreet handelend,
zo moeten geliefden doen.

Contra II

Prop haar vol, dekhengst,
prop haar onderstuk vol.
Ik ontmoette een non
die op het zaakje is ingegaan,
ik gooide haar op bed
en hield de lakens omhoog.
Prop haar vol...
Sla haar op haar vermoeide kont,
edele makker,
sla haar op haar vermoeide kont,
brave sergeant met je stijve,
met ijzeren ballen, een loden roede,
en een stalen kut!
Ik kwam terug uit Noyon,
met ijzeren ballen, een loden roede:
zo ontmoette ik een jonge knaap,
hu, tu, tu, dâ, dâ, dâ,
ben je fier op je kont, ga dan daar staan.
Vlotte meid, breng je kont tegen de mijne,
ik kom, ik hou hem vast, vlotte knaap!

Téneur

Vijfeneenhalve cent,
dat is wat de kont de kut verschuldigd is,
op Sint-Remy's dag.
Daarom beloofde ik hem
vijfeneenhalve cent,
voor lichaam en hoofd.
En de kont ontvangt hem,
steeds discreet handelend,
zo moeten geliefden doen.

5. CREDO

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem caeli et terrae,
visibilium omnium et invisibilium.
Et in unum Dominum Jesum Christum,
Filium Dei unigenitum,
et ex Patre natum ante omnia saecula.
Deum de Deo,
lumen de lumine,
Deum verum de Deo vero,
genitum, non factum,
consubstantialem Patri,
per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines
et propter nostram salutem
descendit de caelis.
Et incarnatus est de Spiritu Sancto
ex Maria Virgine,
et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis
sub Pontio Pilato,
passus et sepultus est,
et resurrexit tertia die,
secundum Scripturas,
et ascendit in caelum,
sedet ad dexteram Patris.
Et iterum venturus est cum gloria,
iudicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.
Et in Spiritum Sanctum,
Dominum et vivificantem:
qui ex Patre Filioque procedit.
Qui cum Patre et Filio
simul adoratur et conglorificatur;
qui locutus est per Prophetas.
Et unam, sanctam catholicam
et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma
in remissionem peccatorum.
Et expecto resurrectionem mortuorum,
et vitam venturi saeculi.
Amen.

pausa

5. CREDO

Je crois en un seul Dieu,
le Père Tout-Puissant,
Créateur du ciel et de la terre,
de l'univers visible et invisible.
Je crois en un seul Seigneur, Jésus-Christ,
le Fils unique de Dieu,
né du Père avant tous les siècles.
Il est Dieu, né de Dieu,
Lumière, né de la Lumière,
vrai Dieu, né du vrai Dieu,
engendré, non pas créé,
de même nature que le Père,
et par Lui tout a été fait.
Pour nous les hommes,
et pour notre salut,
Il descendit du ciel.
Par l'Esprit Saint Il a pris chair
de la Vierge Marie,
et S'est fait homme.
Crucifié pour nous
sous Ponce Pilate,
Il souffrit sa passion et fut mis au tombeau.
Il ressuscita le troisième jour,
conformément aux Écritures,
et Il monta au ciel ;
Il est assis à la droite du Père.
Il reviendra dans la gloire,
pour juger les vivants et les morts ;
et son règne n'aura pas de fin.
Je crois en l'Esprit Saint,
qui est Seigneur et qui donne la vie ;
Il procède du Père et du Fils ;
avec le Père et le Fils,
Il reçoit même adoration et même gloire ;
Il a parlé par les prophètes.
Je crois en l'Église une, sainte, catholique
et apostolique.
Je reconnais un seul baptême
pour le pardon des péchés.
J'attends la résurrection des morts,
et la vie du monde à venir.
Amen.

pause

5. CREDO

Ik geloof in één God,
de almachtige Vader,
Schepper van hemel en aarde,
van al wat zichtbaar en onzichtbaar is.
En in één Heer, Jezus Christus,
eniggeboren Zoon van God,
vóór alle tijden geboren uit de Vader.
God uit God,
Licht uit Licht,
ware God uit de ware God,
geboren, niet geschapen,
één in wezen met de Vader
en door wie alles geschapen is.
Hij is voor ons, mensen,
en omwille van ons heil
uit de hemel neergedaald.
Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest
uit de maagd Maria,
en is mens geworden.
Hij werd voor ons gekruisigd
onder Pontius Pilatus,
Hij heeft geleden en is begraven,
Hij is verrezen op de derde dag,
volgens de Schriften,
Hij is opgevaren ten hemel,
zit aan de rechterhand van de Vader.
Hij zal wederkomen in heerlijkheid
om te oordelen over levenden en doden,
en aan Zijn rijk komt geen einde.
Ik geloof in de heilige Geest
die Heer is en het leven geeft,
die voortkomt uit de Vader en de Zoon;
die met de Vader en de Zoon
tezamen wordt aanbeden en verheerlijkt;
die gesproken heeft door de profeten.
Ik geloof in de ene, heilige, katholieke
en apostolische kerk.
Ik belijd één doopsel
tot vergeving van de zonden.
Ik verwacht de opstanding van de doden,
en het leven van het komend rijk.
Amen.

pauze

6. HÉLAS ! QUE POURRA DEVENIR
MON CŒUR

Hélas ! que pourra devenir
Mon cœur s'il ne peut parvenir
A celle haultaine emprise
Ou sa volenté s'est soubmise,
Pour mieulx sur toutes advenir.

Cest choys sans ailleurs revenir
Eslite pour temps avenir
Avoir plaisance a sa devise.

Hélas... emprise

Or est contrainct pour l'avenir
Car desir la fait convenir
Qui la mis hors de sa franchise
Et desira sa cause est commise
A exercer par souvenir.

Hélas... advenir.

6. HELAAS! WAT ZAL ER WORDEN VAN MIJN
HART

Helaas! Wat zal er worden
van mijn hart, als het niet
zijn grote opdracht kan vervullen
die het zichzelf heeft opgelegd,
om haar meer dan anderen te naderen.

Deze keuze kent geen terugkeer
en is gemaakt om in de toekomst
lust als devies te hebben.

Helaas... opdracht kan vervullen.

Maar nu is mijn hart voor altijd gebonden,
want het verlangen heeft het hart
zijn vrijheid afgenomen,
en heeft deze zaak voorgeschreven
slechts als herinnering bewaard te blijven.

Helaas... te naderen.

7. SANCTUS

Sanctus, sanctus, sanctus,
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.
Benedictus qui venit in nomine Domini.
Osanna in excelsis.

7. SANCTUS

Saint, saint, saint,
le Seigneur, Dieu de l'univers.
Le ciel et la terre sont remplis de ta gloire.
Hosanna au plus haut des cieus.
Béni soit celui qui vient au nom du Seigneur.
Hosanna au plus haut des cieus !

7. SANCTUS

Heilig, heilig, heilig,
de Heer, de God der hemelse machten.
Hemel en aarde zijn vervuld van Uw heerlijkheid.
Hosanna in den hoge.
Gezegend hij die komt in de naam des Heren.
Hosanna in den hoge.

8. ACCUEILLY M'A LA BELLE

Accueilly m'a la belle au gent atour
Tournant mon bien en doloureux destour
Destourné m'a son amoureux racueil
Cueillant refus quant au chemin de dueil
D'oeil et de cueur m'a banny de sa tour.

Tourner n'y sçay tournant voie ne tour
Ne tourment n'est que n'aye tout autour
Tournant en plains en lieu de bel acueil.
Accueilly... racueil.

Recueillir fault tous les griefs a l'entour.
Tournay n'y vault joster ne faire estour.
Tourné suis la je n'y voy autre escueil.
Escueilly suis et mis hors de son vueil.
Vueil ou non veul il n'y a nul retour.
Accueilly... sa tour.

8. DE SCHONE HEEFT MIJ ONTVANGEN

De schone met haar edele inborst heeft mij zo ontvangen
dat mijn geluk in pijn is veranderd.
Haar liefdevolle toewijding heeft ze afgewend,
en ik werd afgewezen op de weg van diepe smart;
verbannen uit haar ogen en hart.

Ik zie geen manier om terug te keren,
en het is een kwelling haar niet bij mij te hebben,
een mooie ontmoeting veranderd te zien in klagen.
De schone... haar liefdevolle toewijding afgewend.

Ik moet alle pijn rondom mij ondergaan,
ertegen strijden heeft geen zin,
van waar ik ben aangeland kan ik niet terug.
Ik ben verlaten, verstoken van haar welwillendheid,
of je wil of niet, een terugkeer is er niet.
De schone... verbannen uit haar ogen en hart.

9. AGNUS DEI

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

9. AGNUS DEI

Agneau de Dieu qui enlèves les péchés du monde,
prends pitié de nous.
Agneau de Dieu qui enlèves les péchés du monde,
prends pitié de nous.
Agneau de Dieu qui enlèves les péchés du monde,
donne-nous la paix.

9. AGNUS DEI

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
geef ons de vrede.

PAOLO DA FIRENZE
BALLATE E MADRIGALE

Altro che sospirar

Altro che sospirar non so nè voglio,
C'altrov'è gita qual veder mi soglio

Punsem'amor si gli amorosi dardi
Di questa donn'altera,
Che giuns'al mie soccorso ogn'opra tardi

Or che si son partiti e dolci sguardi
Che'l cor che pace spera,
Per doglia grida "Omè, merchè, tu m'ardi"

Di questo a te, caro signor, mi doglio
E fo del suo partir ognor cordoglio.

Altro che sospirar etc.

Lena virtù

Lena virtù e speranza ogni cor duro
vince per cert' Amore.
Che segue te come gentil signore.

Per lunga prova così crudeltà
dall'animo si toglie
e fa spesso mutar costume e stile.

Pietosa lena adorno gran biltà
cambiando altere voglie
si che 'l pensier crudel divent' umile.

Len'amorosa donna fa gentile
e mostra quel valore
che tiene in se l'innamorato core.

Lena virtù etc.

Altro che sospirar

Autre que soupirer ne sais ni ne veux,
Qu'ailleurs s'en est allée celle qu'à voir je
suis accoutumé

Amour me plante tant de dards amoureux
De cette dame altièrè,
Que vint à mon secours toute œuvre trop tard

Alors que s'en sont allés les doux regards,
Que le cœur qui paix espère
Par douleur crie : « Malheur, pitié, tu me
consumes »
De ceci à toi, cher seigneur, je me plains
Et conçois en son départ encore amertume.

Autre que soupirer, etc.

Lena virtù

Vigueur vertu et espérance tout cœur dur
vainquent par sûr Amour,
Lequel te suit comme noble seigneur.

Par longue épreuve ainsi cruauté
de l'âme il retire
et fait souvent changer coutume et style.

Pieuse vigueur orna grande beauté
changeant altièrès volontés
de sorte que la pensée cruelle devient humble.

Vigueur amoureuse la femme rend douce
et nous montre cette valeur
qu'a en soi le cœur amoureux.

Vigueur vertu, etc.

Altro che sospirar

Anders kan en wil ik niet dan treuren,
daar zij, die ik gewoon was te zien, elders is
heengegaan.

Amor heeft me zozeer doorboord met de
liefdespijlen
van deze waardige dame,
dat alle hulp om me te redden te laat kwam.

Nu de zoete blikken zijn verdwenen en
nu het hart, dat naar vrede hunkert,
schreeuwt van smart: "Ach, genade, je verzengt me".
Deel ik u, mijn lieve heer, mijn immense
droefenis mede
en zal haar vertrek immer bewenen.

Anders kan en wil ik niet, enz.

Vertaling: Anna Pia Capurso

Lena virtù

De liefde wint, met kracht en hoop en moed,
het allerhardste hart.
De goede Amor volgt je, waar je gaat.

Hij doet de wreedheid op de lange duur
uit het gemoed verdwijnen
en leert ons om ons anders te gedragen.

Het mededogen siert de mooie vrouw en
verjaagt haar hoogmoed,
zodat die plaatsmaakt voor bescheidenheid.

De liefde maakt verliefde vrouwen zacht
en toont ons alle goedheid
waarmee het verliefde hart zich vervult.

De liefde wint, enz.

Perch'i non seppi passar

Perch'i non seppi passar ch'a un tal varcho
dov'Amor tende l'archo,
Lasso! Sento quanto 'l suo stral' martira.

Non dico "lasso" sol perch'i' duol senta.
ma perchè l'arch'alenta
verso l'oggett'ond'entrass'al core.

Sofrir m'estuet

Sofrir m'estuet et plus non puis durer
le grant forz d'amour
je fort languis con ioye en grant douleur.

Vid'or gli occhi mortal di raçi accesa
fiammegiar una stella al modo d'un sole;
la vista mia non potè far difesa:
passò el raço al core, onde si dole.

Non val sospir, non fè, non dir parole.
En grant doye est mon cuer
je pourport esperans in douls amour.

Sofrir m'estuet etc.

Ventilla con tumulto

Ventilla con tumulto la gran fama
e l'inclita bellezza di costei
che per virtù miglior effetto chiama.

Humidi stanno sempre l'occhi miei
quando Titan non porge la sua ombra
a cui suggetti stann' huomini e dei.

Gentil pensier e splendido consiglio
ebbe natura, onde mi maraviglio.

Perch'i non seppi passar

Parce que je ne sus passer qu'en un tel détroit
Où Amour tend l'arc,
Las ! Je sens combien son trait martyrise.

Je ne dis pas « las » seulement parce que
douleur sens
Mais pour que l'arc ralentisse
Vers l'objet dont il perça le cœur.

Sofrir m'estuet

Souffrir me sied et je ne peux plus endurer
La grande force d'amour
Je languis fort avec joie en grande douleur.

Or je vois de mes yeux mortels de rayons
enflammés
Briller une étoile à la manière d'un soleil
Ma vue ne put faire défense :
Passa le rayon au cœur, où il fait douleur.

Ne vaut pas soupir, ni foi, ni dire paroles.
En grande douleur est mon cœur
Je porte espérance en doux amour.

Souffrir me sied, etc.

Ventilla con tumulto

Propage à grand bruit l'insigne réputation
Et l'illustre beauté de celle
Qui par vertu meilleur effet clame.

Humides sont toujours mes yeux
Quand Titan n'offre pas son ombre
À quoi sont sujets hommes et dieux.

Aimable pensée et splendide conseil
Eut la nature, dont je m'émerveille.

Traduction : Philippe Hunt

Perch'i non seppi passar

Ik moest wel door de smalle pas waar Amor
in hinderlaag zijn boog spant.
Ach! Nu voel ik hoe zijn pijl mij trof.

Ik zei "Ach!", niet alleen omdat ik pijn voel,
maar opdat de kleine schutter zijn deernis zal
betonen
met mij, het doelwit dat hij heeft geraakt.

Sofrir m'estuet

Ik moet lijden en kan de sterke kracht van de liefde
niet langer weerstaan,
ik smacht vol genot in diepe smart.

Mijn sterfelijke ogen zijn getroffen
door een ster die schittert als de zon.
Mijn blik kon zich daartegen niet beschermen;
de straling heeft mijn hart voorgoed verzengd.

Geen zuchten en geen hoop, geen woorden baten.
In grote droefheid is mijn hart;
toch blijf ik hopen op zoete liefde.

Ik moet lijden, enz.

Ventilla con tumulto

Verbreid met veel gerucht de grote faam
van de verheven schoonheid van de vrouw,
vermeerderd met haar zedelijke kracht!

Mijn ogen zullen altijd vochtig zijn,
wanneer de zon ze niet het licht onthoudt
dat mens en godheid aan zich onderwerpt.

Een zinvol plan, een schitterend idee
had de natuur, en ik bewonder haar.

Vertaling: Ike Cialona

AU PASSAGE DES TEMPS · DE TIJD STAAT NIET STIL

TRACTUS
DOMINE, EXAUDI
Ps. 101

Domine, exaudi orationem meam,
et clamor meus ad te veniat.
Ne avertas faciem tuam a me:
in quacumque die tribulor,
inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te,
velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei:
et ossa mea sicut in frixorio
confixa sunt.
Percussus sum sicut fenum, et aruit
cor meum:
quia oblitus sum manducare panem
meum.
Tu exurgens, Domine, misereberis Sion:
quia venit tempus miserendi ejus.

OFFERTORIUM
AVE MARIA
Luc · Lucas, 1:28

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum:
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui.

TRAIT GRÉGORIEN
DOMINE, EXAUDI
Ps. 101

Seigneur, écoute ma prière,
et que mon cri arrive jusqu'à toi.
Ne me cache pas ton visage au jour de
ma détresse ;
inclina vers moi ton oreille,
quand je crie, hâte-toi de m'exaucer.

Car mes jours s'évanouissent comme
en fumée,
et mes os sont embrasés comme par
un feu.
Frappé comme l'herbe, mon cœur
se dessèche ;
j'oublie même de manger mon pain.
Tu te lèveras, tu auras pitié de Sion,
car le temps de lui faire grâce, le
moment fixé est venu.

OFFERTOIRE GRÉGORIEN
AVE MARIA
Luc · Lucas, 1:28

Je te salue, Marie, pleine de grâce,
le Seigneur est avec toi ;
tu es bénie parmi les femmes,
et le fruit de ton sein est béni.

GREGORIAANSE TRACTUS
DOMINE, EXAUDI
Ps. 101

O Heere! hoor mijn gebed,
en laat mijn geroep tot U komen.
Verberg Uw aangezicht niet voor mij,
neig Uw oor tot mij ten dage mijner
benauwdheid;
ten dage als ik roep, verhoor mij
haastelijk.

Want mijn dagen zijn vergaan als rook,
en mijn gebeenten zijn uitgebrand als een
haard.
Mijn hart is geslagen en verdord als gras,
zodat ik vergeten heb mijn brood te eten.
Gij zult opstaan, Gij zult U ontfermen
over Sion,
want de tijd om haar genadig te zijn, want
de bestemde tijd is gekomen.

GREGORIAANS OFFERTORIUM
AVE MARIA
Luc · Lucas, 1:28

Wees gegroet, Maria, vol van genade.
De Heer is met U.
Gij zijt de gezegende onder de vrouwen,
En gezegend is Jezus, de Vrucht van Uw
schoot.

PEROTINUS
BEATA VISCERA

Beata viscera Marie virginis,
cuius ad ubera rex magni nominis;
veste sub altera vim celans numinis,
dictavit federa Dei et hominis.
O mira novitas et novum gaudium,
matris integrita post puerperium.

Populus gentium sedens in tenebris
Surgit ad gaudium partus tam celebris:
Iudea tedium fovet in latebris,
Corferens conscium delicti funebris.
O mira novitas...

Legis mosayce clausa misteria
Nux virge mystice nature nescia
Aqua de silice, columna previa,
Prolis dominice signa sunt propria.
O mira novitas...

Solem quem libere, dump urus oritur
In aura cernere visus patitur,
Cernat a latere dum repercutitur,
Alvus puerpere, qua totus clauditur.
O mira novitas...

PÉROTIN
BEATA VISCERA

Bienheureuses entrailles de la Vierge Marie
Mamelles nourricières d'un Roi au nom illustre !
Sous un habit d'emprunt cachant sa divinité,
Il a scellé l'alliance entre Dieu et l'homme.
O miracle jamais vu, joie jamais connue :
Une mère restée intacte après l'enfantement !

Le peuple des nations gisant dans les ténèbres
Se lève, réjouit de cette naissance si fameuse.
La Judée, à l'écart, se complaît dans la honte ;
Elle porte au cœur le poids de la funeste faute.
O miracle...

Mystères impénétrables de la loi mosaïque ;
Bienfaits de la verge sainte contraires à
la nature,
Eau jaillie du rocher, colonne montrant la voie :
Signes singuliers de descendance royale.
O miracle...

L'œil ne supporte pas de regarder librement
Le soleil, lorsque monte dans les airs son
naturel éclat.
Qu'il en contemple le reflet : le sein fécond
Le fait voir où, entier, le soleil s'est enfermé.
O miracle...

PÉROTIN
BEATA VISCERA

Gezegend is de schoot van de Maagd Maria,
Aan wier boezem een grote Koning lag!
Onder een geleend gewaad dat zijn goddelijkheid verborg,
Heeft hij het verbond tussen God en mens gesloten.
O, nooit gezien wonder, ongekende vreugde:
Een moeder die na de bevalling ongeschonden
is gebleven!

Volk der volkeren dat in duisternis vertoeft,
Sta op en verheug u over die heuglijke geboorte.
Judea koestert zijn schaamte in het verborgene;
Zich in zijn hart bewust van de fatale fout.
O, nooit gezien wonder, ...

Ondoordringbare mysteries van de wet van Mozes;
Weldaden van de heilige roede, tegen de natuur in,
Water dat uit een rots ontspringt, een zuil die de
weg toont:
Vroege voortekenen van de goddelijke afkomst.
O, nooit gezien wonder, ...

Het oog kan niet onbeschermd kijken naar de zon,
Wanneer die in al haar natuurlijke schittering oprijst.
Kijk dan naar de afspiegeling: de vruchtbare schoot
die laat zien waar de zon, in haar geheel, verscholen zat.
O, nooit gezien wonder, ...

JOHN DUNSTABLE
DESCENDI IN ORTUM MEUM
Cantique des cantiques, 6:10-12

Descendi in ortum meum,
ut viderem poma convallium
et inspicerem si flouissent vineae
et germinassent mala punica.

Revertere Sunamitis
ut intueamur te.

QUAM PULCHRA ES
Cantique des cantiques · Hooglied, 7

Quam pulchra es et quam decora
carissima in deliciis.
Statura tua assimilata est palmæ,
et ubera tua botris.
Caput tuum ut Carmelus,
collum tuum sicut turris eburnea.

Veni dilecte mi,
egrediamur in agrum.
Et videamus, si flores fructus
parturierunt.
Si floruerunt mala punica.
Ibi dabo tibi ubera mea.
Alleluia.

JOHN DUNSTABLE
DESCENDI IN ORTUM MEUM
Cantique des cantiques, 6:10-12

Je suis descendu au jardin du noyer
voir le vallon qui verdoie,
voir si la vigne bourgeoone,
si les grenadiers sont en fleurs.

Reviens, ô Sulamite
que nous t'admirions !

QUAM PULCHRA ES
Cantique des cantiques · Hooglied, 7

Que tu es belle, que tu es charmante,
mon amour, au milieu des délices !
Ta taille ressemble au palmier,
et tes seins à ses grappes.
Ta tête est comme le Carmel,
ton cou est comme une tour d'ivoire.

Viens, mon bien-aimé,
sortons dans les champs.
Voyons si les bourgeons se sont ouverts,
si les grenadiers sont en fleurs ;
là je te donnerai mon amour.
Alleluia !

JOHN DUNSTABLE
DESCENDI IN ORTUM MEUM
Hooglied, 6:10-12

Ik ben tot den notenhof afgegaan
om de groene vruchten der vallei te zien;
om te zien, of de wijnstok bloeide,
de granaatbomen uitbotten.

Keer weder, o Sulammith!
Keer weder, dat wij u mogen aanzien.

QUAM PULCHRA ES
Cantique des cantiques · Hooglied, 7

Hoe mooi ben je, mijn liefste,
hoe bevallig en bekoorlijk.
Je gestalte is zo slank als een palm,
je borsten zijn als druiventrossen.
Je hoofd is als de Karmel,
je hals is als de ivoren toren.

Kom, mijn lief,
laten wij naar buiten gaan.
En laten we kijken of de knoppen zijn
opengebrosen,
en de granaatbomen al bloeien.
Daar zal ik je mijn liefde geven.
Alleluia.

GILLES BINCHOIS
AMOURS MERCY

Amours mercy de trestout mon pooir
tant que je puis, quant il m'a fait choisir.
Tant doucement, et tout à mon vouloir,
agatié m'a un très riche plaisir.

Cescune fois que j'en ay souvenir,
le cuer de moy devient tout joieux.
Prendre ne puis nul espoir douleureux,
si richement l'ay choysi a mon gré,
et par Amours que le m'a comandé.

JOHANNES OCKEGHEM
MORT TU AS NAVRÉ DE TON DART

Mort, tu as navré de ton dart
le père de joieuseté
En desployant ton estendart
sur Binchois, patron de bonté.
Rétorique, se Dieu me gard,
son serviteur a regretté.
Musique par piteux regard
fait deul et noir a porté.
En sa jeunesse fut soudart
de honorable mondanité.
Puis a esleu la meilleure part,
servant Dieu en humilité.

Son corps est plaint et lamenté
Qui gist sous lame.
Hélas plaise vous en pitié
Prier pour l'âme !
Pleurez, hommes de feaulté,
Faites reclame,
Veuillez vostre université
Prier pour l'âme !
Tant lui soit en crestienté
Son nom est fame
Qui détient grant voulanté.
Prier pour l'âme !

Miserere pie Jhesu Domine, dona ei requiem.
Quem in cruce redemisti precioso sanguine,
Pie Jhesu Domine, dona ei requiem.

GILLES BINCHOIS
AMOURS MERCY

Met al mijn kracht dank ik de liefde,
met heel mijn hart, want zij heeft mij de keus gegund.
Zo zacht, en precies zoals ik dat wilde,
heeft zij een groot genoegen aan mij gedaan.

Telkens ik daaraan denk,
is mijn hart vervuld van vreugde;
melancholie heeft geen vat op mij,
want ik heb hem zelf mogen kiezen,
en de liefde heeft hem mij aanbevolen.

JOHANNES OCKEGHEM
MORT TU AS NAVRÉ DE TON DART

Dood, met uw pijn hebt u hem geraakt,
De vader van de vrolijkheid,
en uw grote vlag gespreid
over Binchois, het toonbeeld van goedheid.
De welsprekendheid, terwijl God over mij waakt,
mist haar dienaar reeds,
de muziek klinkt treurig,
ze rouwt om hem en draagt zwart.
In zijn jeugd was hij soldaat,
werelds maar eerbaar;
toen koos hij een nieuw en beter pad:
God in alle nederigheid dienen.

Wij treuren en weeklagen de man,
wiens lichaam nu in een graf rust;
alstublieft, wees hem genadig
en bid voor zijn ziel.
Huil, trouwe mannen,
voor hem die nu in een graf rust,
ik hoop dat jullie allen
voor zijn ziel bidden.
En zo verwierf hij naam
in het christendom.
Iedereen van goede wil,
bid voor zijn ziel.

Heb genade, heilige Heer Jezus, gun hem rust.
Hem die Gij verlost hebt aan het kruis met Uw
kostbaar bloed,
Heilige Heer Jezus, gun hem rust.

ARVO PÄRT
DA PACEM DOMINE

Da pacem, Domine, in diebus nostris,
quia non est alius
qui pugnet pro nobis,
nisi tu Deus noster.

AND ONE OF THE PHARISEES...
Luc · Lucas, 7:36-50

And one of the Pharisees desired him
that he would eat with him. And he went
into the Pharisee's house, and sat down
to meat.

And, behold, a woman in the city, which
was a sinner, when she knew that Jesus
sat at meat in the Pharisee's house,
brought an alabaster box of ointment,
And stood at his feet behind him
weeping, and began to wash his feet
with tears, and did wipe them with the
hairs of her head, and kissed his feet,
and anointed them with the ointment.
Now when the Pharisee which had
bidden him saw it, he spake within
himself, saying,
This man, if he were a prophet, would
have known who and what manner of
woman this is that toucheth him: for she
is a sinner.

And Jesus answering said unto him,
Simon, I have somewhat to say unto thee.
And he saith, Master, say on.

There was a certain creditor which had
two debtors: the one owed five hundred
pence, and the other fifty.
And when they had nothing to pay, he
frankly forgave them both.
Tell me therefore, which of them will love
him most?
Simon answered and said,
I suppose that he, to whom he
forgave most.

ARVO PÄRT
DA PACEM DOMINE

Donne nous la paix Seigneur en ce jour
car il n'y a personne d'autre que Toi notre Dieu
qui combatte pour nous
si ce n'est Toi notre Dieu.

AND ONE OF THE PHARISEES...
Luc · Lucas, 7:36-50

Un pharisien avait invité Jésus à manger
avec lui. Jésus entra chez lui et prit place à
table.

Survint une femme de la ville, une péche-
resse. Elle avait appris que Jésus mangeait
chez le pharisien, et elle apportait un vase
précieux plein de parfum.
Tout en pleurs, elle se tenait derrière lui,
à ses pieds, et ses larmes mouillaient les
pieds de Jésus. Elle les essuyait avec ses
cheveux, les couvrait de baisers et y versait
le parfum.

En voyant cela, le pharisien qui avait invité
Jésus se dit en lui-même :
« Si cet homme était prophète, il saurait
qui est cette femme qui le touche, et ce
qu'elle est : une pécheresse. »

Jésus prit la parole : « Simon, j'ai quelque
chose à te dire.
- Parle, Maître. »

Jésus reprit : « Un créancier avait deux
débiteurs ; le premier lui devait cinq cents
pièces d'argent, l'autre cinquante.
Comme ni l'un ni l'autre ne pouvait
rembourser, il remit à tous deux leur dette.
Lequel des deux l'aimera davantage ? »

Simon répondit : « C'est celui à qui il a
remis davantage, il me semble.

ARVO PÄRT
DA PACEM DOMINE

Geef vrede, Heer, in onze dagen
want er is niemand anders,
die voor ons ten strijde trekt
dan alleen Gij, onze God.

AND ONE OF THE PHARISEES...
Luc · Lucas, 7:36-50

Een van de farizeeën vroeg Hem eens bij zich te
eten. Hij trad het huis van de farizeeër binnen
en ging aanliggen.

Een vrouw nu die in de stad als een zondares
bekend stond, was te weten gekomen dat Jezus
in het huis van de farizeeër te gast was. Zij nam
een albasten vaasje met balsem mee,
en ging schreiend achter Hem, bij zijn voeten,
staan. Haar tranen maakten zijn voeten nat, die
ze met haar hoofdhaar afdroogde. Zij kuste ze
keer op keer en zalfde ze met de balsem.

Toen de farizeeër die Hem uitgenodigd had dit
zag, zei hij bij zichzelf:
“Als dit een profeet was zou Hij weten wie en
wat voor een vrouw het is die Hem aanraakt;
het is immers een zondares.”

Jezus gaf hem ten antwoord:
“Simon, Ik heb u iets te zeggen.”
Waarop deze zei:
“Zeg het, Meester.”

“Een geldschietter had twee schuldenaars,
de een was hem vijfhonderd, de ander vijftig
denariën schuldig.
Omdat zij die niet konden teruggeven, schold
hij ze aan allebei kwijt.
Wie van hen zal nu het meest van hem
houden?”
“Ik veronderstel, diegene aan wie hij het
meeste heeft kwijtgescholden.”

And he said unto him,
Thou hast rightly judged.
And he turned to the woman, and said
unto Simon,
Seest thou this woman? I entered into
thine house, thou gavest me no water
for my feet: but she hath washed my
feet with tears, and wiped them with the
hairs of her head.
Thou gavest me no kiss: but this woman
since the time I came in hath not ceased
to kiss my feet.
My head with oil thou didst not anoint:
but this woman hath anointed my feet
with ointment.
Wherefore I say unto thee, Her sins,
which are many, are forgiven; for she
loved much: but to whom little is
forgiven, the same loveth little.
And he said unto her, Thy sins are
forgiven.
And they that sat eat at meat with him
began to say within themselves, Who is
this that forgiveth sins also?
And he said to the woman, Thy faith
hath saved thee; go in peace.

- Tu as raison »,
lui dit Jésus.
Il se tourna vers la femme, en disant
à Simon : « Tu vois cette femme ? Je
suis entré chez toi, et tu ne m'as pas
versé d'eau sur les pieds ; elle, elle les a
mouillés de ses larmes et essuyés avec
ses cheveux.
Tu ne m'as pas embrassé ; elle, depuis
son entrée, n'a pas cessé d'embrasser
mes pieds.
Tu ne m'as pas versé de parfum sur
la tête ; elle, elle m'a versé un parfum
précieux sur les pieds.
Je te le dis : si ses péchés, ses
nombreux péchés, sont pardonnés,
c'est à cause de son grand amour. Mais
celui à qui on pardonne peu montre peu
d'amour. »
Puis il s'adressa à la femme : « Tes
péchés sont pardonnés. »
Les invités se dirent : « Qui est cet
homme, qui va jusqu'à pardonner les
péchés ? »
Jésus dit alors à la femme : « Ta foi t'a
sauvée. Va en paix ! »

En Hij zei tot hem:
“Uw oordeel is juist.”
Daarop keerde Hij zich tot de vrouw en zei tot
Simon:
“Ge ziet die vrouw daar? Ik kwam uw huis
binnen; gij hebt niet eens water over mijn
voeten gegoten, maar mijn voeten zijn nat
geworden door haar tranen en zij heeft ze met
haar haren afgedroogd.
Gij hebt Mij niet eens een kus gegeven, maar zij
hield, sinds Ik binnenkwam, niet op mijn voeten
te kussen.
Gij hebt mijn hoofd niet met olie gezalfd, maar
zij heeft mijn voeten gezalfd met balsem.

Daarom zeg Ik u: haar zonden zijn haar
vergeven, al waren ze vele, want zij heeft veel
liefde betoond. Aan wie weinig wordt vergeven,
hij betoont weinig liefde.”

Daarop sprak Hij tot haar: “Uw zonden zijn
vergeven.”
De medeaanliggenden vroegen zich af: “Wie is
deze man, die zelfs zonden vergeeft?”
Jezus zei tot de vrouw: “Uw geloof heeft u
gered: ga in vrede.”

PRIÈRE APRÈS LE CANON

Seigneur Jésus-Christ, notre Dieu, qui as guéri mes passions par ta Passion et qui as refermé mes plaies par tes plaies, accorde-moi, à moi qui ai tant péché contre toi, les larmes de l'humilité. Transfigure mon corps par le parfum de ton corps vivifiant et libère mon âme par ton sang précieux de l'amertume dont l'Ennemi m'a rempli. Elève vers toi mon esprit abattu, et retire-le des abîmes de perdition ; car je n'ai pas de repentir, pas de componction, ni même le réconfort des larmes qui conduisent les enfants à leur héritage céleste. Mon esprit a été obscurci par les passions terrestres ; dans mon infirmité, je n'ose lever les yeux vers toi ; je ne puis me réchauffer par des larmes d'amour pour toi.

Seigneur et Maître, Jésus-Christ, trésor de tout bien, accorde-moi un repentir ardent et cœur plein d'amour pour te chercher : accorde-moi ta grâce, et restaure en moi la ressemblance de ton image. Je t'ai abandonné, mais toi, ne m'abandonne pas ! Viens à ma recherche, conduis-moi vers tes pâturages et compte-moi parmi les brebis de ton troupeau élu. Nourris-moi de tes saints mystères, par les prières de ta Mère toute pure et de tous les saints. Amen.

GEBED NA DE CANON

Jezus Christus, Heer onze God, die mijn zonden met Uw liefde hebt genezen en die mijn wonden met Uw wonden hebt genezen, schenk mij, die zoveel tegen U gezondigd heeft, de tranen van de nederigheid. Verander mijn lichaam met de geur van Uw verkwikkende lichaam en bevrijd met Uw kostbaar bloed mijn ziel van de bitterheid waarmee de Vijand me heeft vervuld. Verhef mijn vermoeide geest naar Uw rijk en red hem van de afgronden der verdoemenis; want ik heb geen berouw, geen boetvaardigheid, zelfs niet de troost van tranen die de kinderen naar hun hemelse erfdeel leiden. Mijn geest was verduisterd door aardse verleidingen; in mijn zwakheid durf ik mijn ogen niet naar U op te slaan; ik kan me niet verwarmen aan tranen van liefde voor U.

Heer, Jezus Christus, behoeder van al wat goed is, verleen mij een vurig berouw en een hart vol liefde om naar U op zoek te gaan: schenk mij Uw genade en herstel in mij de gelijkenis naar Uw evenbeeld. Ik heb U in de steek gelaten, maar alstublieft, laat U mij niet in de steek! Kom mij zoeken, leid mij naar Uw weiden en reken mij tot de schapen van Uw verkoren kudde. Voed mij met Uw heilige mysteries, met de gebeden van Uw zuivere Moeder en al Uw heiligen. Amen.